

Socialtjänstminister
Camilla Waltersson Grönvall
Socialdepartementet

2023-10-27

FÖRSLAG TILL BREV

Dnr: KFKS-2023-01026

Med anledning av Högsta förvaltningsdomstolens dom i mål nr 6442-22

Högsta förvaltningsdomstolen i Stockholm meddelade den 9 maj 2023 dom i mål 6442-22. I sin dom konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen att rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen för kostnader för andrahandshyra är inte beroende av att hyresvärden har samtyckt till andrahandsuthyrningen.

Om övriga förutsättning enligt socialtjänstlagen är uppfyllda, har den enskilde, enligt domslutet, rätt till ekonomiskt bistånd för boendekostnaden, oavsett om hyresvärden godkänt en andrahandsuthyrning eller inte. Domen som är prejudicerande bedöms få stor principiell betydelse framöver. Kammarrätter har tidigare dömt på olika sätt och det finns sedan tidigare bara en enda dom från Högsta förvaltningsdomstolen som rör bistånd för ett otillåtet boende.

Högsta förvaltningsdomstolen grundar sin bedömning på att det varken i socialtjänstlagen eller i dess förarbeten anges att rätten till bistånd för kostnader för boende ska vara beroende av att det hyresrättsliga regelverket har följts och att det inte heller finns något stöd för att så är fallet i rättspraxis.

Domen innebär att landets kommuner i sina utredningar inför beslut om ekonomiskt bistånd framöver inte kan begära bevis på en godkänd andrahandsuthyrning av den sökande.

Nacka kommun förstår och respekterar den strikt juridiska prövning som Högsta förvaltningsdomstolen gjort men vill samtidigt lyfta det orimliga i att kommunen som myndighet genom denna dom blir tvungna att ersätta kostnader som uppstått till följd av olagligt beteende och i värsta fall organiserad brottslighet.

Detta kan inte anses gynna vare sig Nacka kommun på ett lokalt plan eller Sverige på ett nationellt plan.

Det faktum att kommunen utifrån rådande rättsläge som myndighet blir tvungna att ersätta kostnader som uppstått till följd av olagligt beteende och i värsta fall organiserad brottslighet kan inte heller anses gynna barn i enskilda hushåll som bor i tillfälliga boenden och under osäkra förhållanden. Ett förtydligat rättsläge där ansvariga myndigheter ges utrymme att så långt det är möjligt att motverka brottslig verksamhet torde därför vara till förmån för barns bästa.

Särskilt anmärkningsvärt blir nämnda konsekvenser i ljuset av den höga ambitionsnivån i arbetet med att bekämpa välfärdsbrottslighet och organiserad brottslighet som regeringen och Nacka kommun delar.

Nacka kommun önskar därför att lagstiftningen ändras för att tydliggöra att en kostnad måste vara lagligen grundad för att kunna ge rätt till ekonomiskt bistånd, eller åtminstone att en boendekostnad måste vara lagligen grundad för att ge rätt till ersättning.

Nacka datum som ovan

/Namn Namn/
Kommunstyrelsens
ordförande
Nacka kommun

/Namn Namn/
Stadsdirektör
Nacka kommun

/Namn Namn/
Ordförande i Nämnden för arbete
och försörjning
Nacka kommun